

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Spring, kdv Mozaïek

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 14 augustus 2019

Samenvatting

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 18 april 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf het Mozaïek. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

op de verschillende beoordeelde standaarden laat de voorschool een goede ontwikkeling zien. We zien dat de pedagogisch medewerkers goed rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters op een mooie manier stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een

Kinderopvangorganisatie: Spring Kinderopvang

LRKP-nummer: 187654359

Totaal aantal doelgroeppeuters: 25

positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van het kinderdagverblijf kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	7
4.	Reactie van de houder	12

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kinderdagverblijf het Mozaïek.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op kinderdagverblijf het Mozaïek

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf het Mozaïek als goed. Alle standaarden zijn namelijk met goed beoordeeld.

Context

Kinderopvang het Mozaïek is gevestigd in Kindcentrum Mozaïek. Er wordt samengewerkt met het onderwijs, basisschool Mozaïek. De dagopvang bestaat uit één verticale groep en twee peutergroepen. Per september 2017 is gestart met een 'startgroep' in samenwerking met de basisschool. Dit betreft een combinatiegroep van maximaal 16 kinderen met peuters vanaf 3 jaar en 9 maanden en kleuters van de basisschool die net starten als vierjarigen. Het doel van deze groep is het optimaliseren van de doorgaande lijn, het bereik van peuters vergroten en het verlengen van de kleuterperiode. In de startgroep is één pedagogisch medewerker werkzaam en één leerkracht van de basisschool. De driejarigen vallen onder de verantwoordelijkheid van de kinderopvangorganisatie.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 25 mei 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden wel tekortkomingen vertoonden.

In april 2018 is de gemeente Helmond een pilot gestart voor combinatiegroepen 3-4 jarigen bij de locatie Spring het Mozaïek. Zij steunen gedurende een jaar initiatieven om een zogenaamde startgroep te organiseren in het kader van de ontwikkeling van een doorgaande lijn. In de praktijk is er sprake van een overtreding op de Wet Kinderopvang, omdat de georganiseerde samenwerking bij locatie Mozaïek tussen de dagopvang en het onderwijs niet overeenkomstig de wettelijke eisen rondom stamgroepen is.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er is geen aanleiding voor vervolgtoezicht. Kinderdagverblijf het Mozaïek valt onder het reguliere vve-toezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op kinderdagverblijf het Mozaïek.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>h</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>h</i>
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>h</i>
OP6 Samenwerking			<i>h</i>

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als goed.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de brede ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek op een mooie manier. Daar waar de pedagogisch medewerkers vinden dat het programma niet optimaal aansluit op de specifieke behoeften van de groep of individuele peuter, vullen zij de themaplanning aan met aanvullende activiteiten. Uit de themaplanning blijkt duidelijk welke doelen er worden nagestreefd met de aanvullende activiteiten. Ook is heel helder hoe het aanbod rekening houdt met verschillen in ontwikkelingsniveaus tussen bijvoorbeeld de jongste en oudste peuters en de verschillen die er zijn tussen de doelgroeppeuters. De speelleeromgeving is rijk zodat deze de mondelinge taalvaardigheid (waaronder de woordenschat) en de ontluikende geletterdheid van peuters stimuleert.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als goed.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. De pedagogisch medewerkers hebben zo goed zicht op hoe de peuters zich ontwikkelen. Voortdurend worden ontwikkelingsgegevens over de peuters verzameld en het aanbod op af te stemmen. Veelvuldig is er overleg over de ontwikkeling van de peuters. Dit draagt er aan bij dat vve-peuters die onvoldoende (lijken te) profiteren van het

reguliere ve-aanbod, of belemmerende factoren in de thuissituatie hebben, snel gesignaleerd worden.

De ontwikkelingsgegevens die de gesprekken en observaties opleveren, worden vertaald naar de begeleiding van groepjes en/of individuele peuters die achterblijven (of juist voorlopen) in hun ontwikkeling. Door de vooraf vastgelegde eind- en tussendoelen die men in een bepaalde periode wil bereiken met deze peuters, welke activiteiten hiervoor ingezet worden en wanneer en hoe de extra hulp geëvalueerd gaat worden, heeft de begeleiding een heldere planmatige invulling. In logboeken wordt daarna de voortgang van de vve-peuters op de gestelde doelen gevolgd. De voorschool gebruikt de observatiegegevens zo dus in een mooi cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling ook daadwerkelijk benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als goed.

Zowel het pedagogisch als het educatief handelen, vinden wij van een hoog niveau. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een prettig pedagogisch klimaat. De peuters voelen zich zichtbaar op hun gemak en spelen actief en betrokken. De ambitie van de voorschool zien wij hierin duidelijk terug. De ouders geven aan dat zij hun kind met een gerust hart achterlaten en dat hun kind erg graag naar het Mozaïek gaat. Het educatief handelen van de pedagogisch medewerkers is zowel tijdens het vrije spel, de dagroutines als tijdens de thema-activiteiten voortdurend gericht op taalstimulering. Hierbij sluiten zij aan bij de specifieke behoeften van de peuters. Zij gebruiken hierbij hun ervaring en de kennis over het zicht op de ontwikkeling van de peuters. De pedagogisch medewerkers hebben het educatief handelen hiervoor vooraf gepland en specifiek gekoppeld aan een doel. Bijvoorbeeld door hun vraagtechniek duidelijk af te stemmen op het mondelinge taaldoel dat zij willen bereiken met een peuter.

De pedagogisch medewerkers zorgen zo voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en

begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als goed.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken nauw samen met de basisschool door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind. In het kindcentrum wordt daarnaast ook actief de samenwerking opgezocht met andere partners zoals de bibliotheek.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten			2

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als goed.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen op een goede manier doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool

gaan. We waarderen de ontwikkelingsresultaten als goed, omdat de voorschool veel inzicht heeft in de ontwikkeling van de peuters en deze gegevens ook benut om de vraag te kunnen beantwoorden 'of de resultaten voor taal en rekenen tenminste in overeenstemming zijn met de gestelde doelen'. Daarnaast weet zij ook goed of de peuters sociale competenties en motorische vaardigheden behalen op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde doelen.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			ℓ
KA2 Kwaliteitscultuur			ℓ
KA3 Verantwoording en dialoog			ℓ

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als goed.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool helder opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft hierbij ambitieuze doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als goed.

De voorschool heeft een heldere structuur en kent een professionele kwaliteitscultuur. Het management en de pedagogisch medewerkers tonen zich kwaliteitsbewust en in hoge mate veranderingsbereid. De pedagogisch medewerkers reflecteren dagelijks op de dag en daarbinnen op het eigen handelen. Gezamenlijk werken zij aan de verbetering van de eigen vaardigheden. De leiding en de pedagogisch medewerkers werken zo gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als goed.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) op een heldere manier aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betrekt bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Naar aanleiding van de inspectie van donderdag 18 april 2019 wil ik graag reageren. Voor onze organisatie is het prettig om met een instantie als de onderwijsinspectie tijdens een dialoog te bekijken hoe we binnen de gestelde kaders het VVE-programma op een veilige, gezellige en kwalitatief goede wijze kunnen aanbieden.

Trots zijn we om terug te lezen dat het fijne pedagogisch klimaat op onze locatie merkbaar en goed zichtbaar is. De afgelopen jaren hebben we hier als team hard aan gewerkt en dan is het mooi dat te zien is tijdens de inspectie.

Trots zijn we ook op het feit dat we op alle onderdelen “goed” hebben gescoord. Een mooie erkenning voor ons team, die elke dag vol bevolegheid met de kinderen werken.

De organisatie van stamgroepen en groeps grootte bij de Startgroep wordt door de GGD met een onvoldoende beoordeeld. Dit is jammer om te lezen. Deze pilot is een initiatief om de samenwerking tussen opvang en onderwijs meer inhoud te geven. Er wordt binnen deze groep ontwikkelingsgericht gewerkt met peuters die al toe zijn aan een extra aanbod en met kleuters die iets extra's nodig hebben om een goede start te kunnen maken in groep 1.

Afgelopen maand hebben we onze successen gedeeld met de gemeente Helmond en groen licht gekregen om deze peuter-kleuterpilot voort te zetten. De overtreding op stamgroepen en groeps grootte zullen we bij dit initiatief altijd houden omdat de wetgeving niet toereikend is voor zulke mooie initiatieven.

Het is prettig dat de gemeente Helmond ons de kans biedt om de pilot voort te zetten, zodat we de Helmondse kinderen die het nodig hebben een passend aanbod kunnen blijven bieden binnen onze VVE-Startgroep.

Spring Kinderopvang
Juni 2019

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

